

Atvieglo būvniecības procesu saules paneļu uzstādīšanai

Publicēts: 08.03.2022.

[AER](#)

[Būvniecība](#)

[Energoefektivitāte](#)

Ministru kabineta š.g. 8. marta sēdē apstiprināti grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumos Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi", lai atvieglotu administratīvās procedūras, kas saistītas ar būvniecības iecerēm, kas paredz pāreju uz atjaunojamiem energoresursiem.

Lai jau šajā būvniecības sezonā varētu īstenot pēc iespējas vairāk šādas ieceres, grozījumi Vispārīgajos būvnoteikumos paredz atvieglot būvniecības procesu un līdz ar to paātrināt termiņu saules paneļu un nelielu vēja ģeneratoru uzstādīšanai nosakot, ka enerģijas ražošanas inženierbūves ar siltuma jaudu mazāku par 100 MW un visas saules elektrostacijas (kā inženierbūves) tiek klasificētas kā II grupas inženierbūves.

Kā zināms, III grupas būvēm ir nepieciešama būvprojekta ekspertīze, savukārt II grupas būvēm šāda ekspertīze nav nepieciešama. Šobrīd Vispārīgo būvnoteikumu 1.pielikums nosaka būvju iedalījumu grupās atkarībā no būvniecības sarežģītības pakāpes un iespējamās ietekmes uz cilvēku dzīvību, veselību un vidi, šeit kā III grupas inženierbūve ir noteikta enerģijas ražošanas inženierbūves ar siltuma vai elektrisko jaudu, lielāku par 2 MW. Atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 9.maija noteikumiem Nr.253 "Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi" III grupas būvju būvprojektiem ir obligāti jāveic būvprojekta ekspertīze, kā arī atbilstoši Vispārīgajiem būvnoteikumiem ir jānodrošina autoruzraudzība un būvuzraudzība. Tas pats līdzīgi attiecas uz katlumājām ar jaudu lielāku par 2 MW.

Vienlaikus līdz ar šiem grozījumiem MK noteikumos iekļautas vairākas pārejas regulējuma normas. Gadījumos, kad jau uzsāktas būvniecības ietvaros mainīsies būves grupa no augstākas būves grupas uz zemāku būves grupu, būvniecības iecerēm, kuru īstenošana turpinās, piemēros zemākai grupai atbilstošo būvniecības procesu. Tāpat noteikts, ka jaunus noteikumus attiecībā uz būves veida maiņu no ēkas uz inženierbūvi var piemērot tikai būvniecības iecerēm, kas ir ierosinātas pēc attiecīgo grozījumu spēkā stāšanās.

Papildus svarīgi norādīt, ka jau šobrīd saules paneļu (iekārtu) uzstādīšanai uz zemes vai ēkas nav nepieciešama būvniecības ieceres dokumentācija vai būvvaldes atļauja. Būvvaldes atļauja var būt nepieciešama, piemēram, gadījumos, ja nepieciešams papildus pastiprināt ēkas nesošās konstrukcijas vai attiecīgo paneļu darbības nodrošināšanai nepieciešamo ārējo inženiertiklu izbūvei. Šāds skaidrojums ir sagatavots un tiks izsūtīts būvvaldēm un būvspeciālistiem caur BIS, lai visi vienveidīgi piemērotu jauno regulējumu.

Detalizēti ar grozījumiem Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumos Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" var iepazīties var iepazīties [Vienotajā tiesību aktu projektu portālā](#) (1.28. jautājums).

Publicējam papildu skaidrojumu par saules paneļu izvietojumu

Viens no valsts stratēģiskajiem mērķiem ir attīstīt elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamus energoresursus, tajā skaitā izbūvējot lielaudas saules paneļu elektrostacijas. Saules panelis ir rūpnieciski ražots, lietošanai gatava elektroiekārta, kas tiek uzstādīta un ekspluatēta atbilstoši ražotāja izstrādātajai instrukcijai, ievērojot visus elektrodrošības un ugunsdrošības pasākumus, gan uzstādīšanas, gan ekspluatācijas laikā. Līdz ar to neatkarīgi no tā, kur saules paneļus izvieto – uz ēkas jumta vai zemes, saules paneļi ir iekārtas.

Attiecībā uz gadījumu, kad saules paneļus izvieto uz ēkas jumta, informējam, ka būvniecības regulējums primāri attiecas uz būvju būvniecību, nevis iekārtu ierīkošanu, uzstādīšanu vai izvietojumu. Ja iekārtas (tai skaitā saules paneļa) funkcionēšanas,

ierīkošanas vai izvietošanas nodrošināšanai nav nepieciešams veikt būvdarbus (piemēram, pastiprināt nesošās konstrukcijas, izbūvēt jaunus iekšējos inženiertīklus), tad tas nav būvniecības regulējuma jautājums, bet sabiedriskās kārtības un būvju uzturēšanas jautājums. Savukārt, ja iekārtas funkcionēšanas, ierīkošanas vai izvietošanas nodrošināšanai ir nepieciešams veikt būvdarbus, tad piemērojams būvniecības regulējums atkarībā no plānotajiem būvdarbiem. Tāpat vēršam uzmanību uz to, ka gadījumā, ja nav piemērojams būvniecības regulējums, ēkas īpašniekam tik un tā ir pienākums ievērot vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma, lokālplānojuma vai detālplānojuma prasības.

Saskaņā ar Būvniecības likuma 1.pantā doto terminu skaidrojumu, būves pārbūve ir būvdarbi, kuru rezultātā ir mainīts būves vai tās daļas apjoms vai pastiprināti nesošie elementi vai konstrukcijas, mainot vai nemainot lietošanas veidu. Ēkas pārbūves darbi, piemēram, nesošo konstrukciju pastiprināšana, veicami, pamatojoties uz izstrādāto būvprojektu (informācijas kopums, kas satur grafisko, tekstuālo un citu informāciju par būvniecības ieceri, tai skaitā par būves vai tās piederumu raksturlielumiem). Ēkas pārbūvei nepieciešamie dokumenti noteikti Ministru kabineta 2014.gada 2.septembra noteikumos Nr.529 "Ēku būvnoteikumi". Ņemot vērā, ka par ēkas drošumu atbild ēkas īpašnieks, pirms iekārtu izvietošanas ēkas īpašniekam būtu nepieciešams veikt ēkas tehnisko apsekošanu, lai noskaidrotu jumta konstrukciju nestspēju.

Arī gadījumā, ja saules panelis tiek uzstādīts uz zemes un tā funkcionēšanai, ierīkošanai vai izvietošanai ir nepieciešams veikt būvdarbus, piemērojams būvniecības regulējums atkarībā no plānotajiem būvdarbiem. Piemēram, gadījumā, ja ir izbūvējams inženiertīkla pievads (ārējais inženiertīkls), to realizē atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 9.maija noteikumu Nr.253 "Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi" noteiktajā kārtībā. Saules paneļa (iekārtas) uzstādīšanai uz būves vai uz zemes pašam par sevi nevajag būvniecības ieceres dokumentāciju, neatkarīgi no tā potenciālās jaudas. Tas nemainās arī gadījumā, ja, piemēram, ir nepieciešams, elektroenerģijas ārējam inženiertīklam pievienot 1000 šādas iekārtas. Par būvdarbiem tiks uzskatīti tikai darbi saistībā ar šo paneļu darbībai nepieciešamā ārējā inženiertīkla izbūvi.

Tādējādi, ja nav nepieciešams veikt būvdarbus, piemēram, ēkas vai jumta nesošo konstrukciju pastiprināšana vai inženiertīkla pievada izbūve, saules paneļu izvietošanai nav nepieciešama būvvaldes atļauja.

Ekonomikas ministrijas

Sabiedrisko attiecību nodaļa

prese@em.gov.lv

<https://www.em.gov.lv/lv/jaunums/atvieglo-buvniecibas-procesu-saules-panelu-uzstadisana>